

Otomatik satış makinelerinin arızalanması veya bilgisayar yazılım sistemlerinin çalışmaması durumunda belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--967
Tarih	16.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--967

16/04/2014

Konu : Otomatik satış makinelerinin arızalanması veya bilgisayar yazılım sistemlerinin çalışmaması durumunda belgelendirme düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinde, firmanızın ... ve ... illerinde çeşitli noktalarda otomatik satış makinelerinin içerisinde su, bisküvi, çikolata, sıcak ve soğuk içecekler gibi gıda maddeleri satışını yaptığı, satış noktalarında yer alan otomatik satış makinelerine yerleştirilmek üzere mal sevkiyatlarında "muhtelif müşteriler" ibareli sevk irsaliyesi, yapılan satışlara ilişkin de yasal süresi içerisinde muhtelif müşteriler adı altında fatura düzenlendiği, otomatik satış makinelerinin madeni para veya kredi kartı ile çalıştığı, yapılan satış miktar ve tutarlarının mali verilerinin makinelerin içinde bulunan modem ve GPRS hattı vasıtasıyla alınabildiği, arıza durumunda otomatik satış makinelerinin üzerinde bulunan hafıza kartı ve pil sayesinde bilgilerin muhafaza edildiği ve sistem bağlantısı sağlandığında bilgilerin merkez sunucularına aktarıldığı ve raporlama sağlanabildiği belirtilerek,

- Otomatik satış makinelerin hafızalarının mühürlenip mühürlenemeyeceği;

- Söz konusu makinelerin arızalanması veya bilgisayar yazılım sisteminin çalışmaması durumunda arıza giderilene kadar belgelendirmenin nasıl yapılması gerektiği hususlarında

Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,

231 inci maddesinin 5 inci bendinde, faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı,

232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 385 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "2- Otomatik Satış Makineleri ile Yapılan Satışlarda Belge Düzeni" başlıklı bölümünde;

"...

a) Otomatik satış makineleri kullanılmak suretiyle yapılan mal veya hizmet satışlarının, anılan makinelerin aşağıda belirtilen şekilde kullanılması kaydıyla, tebliğin bu bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde belgelendirilmesi uygun görülmüştür.

- Söz konusu makinelerle yapılan mal veya hizmet satışlarına ilişkin bilgiler, makinenin hafızasından silinemeyecek ve değiştirilemeyecek bir şekilde kaydedilecektir.

- Kaydedilen bilgilere dışarıdan herhangi bir müdahale yapılamayacaktır.

- Gün sonunda makineden günlük satış raporu alınabilecektir.

Bu şartların sağlanması durumunda malın satışı veya hizmetin verilmesi anında Vergi Usul Kanununda yer alan belgelerden herhangi biri düzenlenmeyecek ancak gün sonlarında makineden alınacak raporlara istinaden "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenecektir.

b) Otomatik satış makinelerinin yukarıda sayılan şartları taşımaması ve herhangi bir düzeneğinin olmaması nedeniyle satışın para atılmak suretiyle yapılması halinde, malın sevk edildiği tarihten itibaren azami yedi gün içinde satılan malları içerecek şekilde "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Her iki halde de, söz konusu otomatik satış makinelerine yerleştirilmek üzere taşınan mallar için "muhtelif müşteriler" ibareli sevk irsaliyesi düzenlenecek ve yukarıda bahsi geçen şekilde düzenlenecek faturalar ile irtibatlandırılacaktır.

c) Sadece hizmet sunan makinelerde yukarıda bahsedildiği şekilde düzeneğin olmaması durumunda ise gün sonunda cihazda birikmiş paranın sayılarak toplam hâsılat tutarı üzerinden "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenecektir.

Ayrıca, söz konusu makineleri farklı işyerlerine yerleştirmek suretiyle komisyon ödenmesi karşılığında komisyon tutarını gösterir faturanın düzenleneceği ise tabiidir." açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, mezkûr Tebliğın 2 nci bölümünün (a) bendinde belirtilen şartları taşıyan otomatik satış makinelerinden gün sonunda satış raporu alınarak, bu rapora istinaden "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenmesi gerekmektedir. Söz konusu makinelerin arızalanarak merkez ile irtibatının kopması durumunda da gün sonunda manuel olarak satış raporlarının alınması ve "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

Diđer taraftan, otomatik satış makineleri ile yapılan satışlarda belge düzenine yönelik açıklamalara yer verilen 385 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde bu makinelerin hafızalarının mühürlenmesi gerektiğine dair bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026